

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Kritiek bestuursrecht: constitutionele cultuur, democratie en rechtsbescherming in rechtsvergelijkend perspectief

Esser, J.E.

Citation

Esser, J. E. (2026, June 23). *Kritiek bestuursrecht: constitutionele cultuur, democratie en rechtsbescherming in rechtsvergelijkend perspectief*. Meijers-reeks. Wolters Kluwer, Deventer. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/4306876>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/4306876>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Het Nederlandse bestuursrecht verandert momenteel snel. Tegenover het kenmerkende beeld van de rechter 'die niet op de stoel van de wetgever en het bestuur mag gaan zitten', worden begrippen als maatwerk en evenredigheid geplaatst. Maar hoe verander je een stelsel dat sterk gevormd wordt door diepe historische wortels en hardnekkige denkbeelden, die in de 'sobere' Nederlandse constitutionele orde bovendien vaak impliciet blijven?

Dit boek ontwikkelt een methode van rechtsvergelijking, waarin de vraag wordt beantwoord hoe nationale stelsels van publiekrecht kunnen worden begrepen, beoordeeld en verbeterd. Centraal staat het begrip constitutionele cultuur: de manier waarop in de concrete constitutionele en bestuursrechtelijke leefwereld de schijnbaar universele ideeën van de constitutionele democratie vorm krijgen. Het boek neemt de lezer mee langs de bepalende historische momenten van het bestuurs(proces)recht in Nederland, Duitsland en de Verenigde Staten en laat zien hoe 'technische' regels over toegang en toetsing worden gevormd door denkbeelden van democratische legitimiteit en rechtsbescherming. Impliciete aannames van het Nederlandse stelsel worden zo blootgelegd en kritisch beoordeeld. Op basis van de rechtsvergelijking draagt het boek bij aan het wetenschappelijk debat over de toekomst van het bestuursrecht in Nederland en doet het concrete aanbevelingen voor het Nederlandse bestuursprocesrecht.

Dit is een boek in de Meijers-reeks. De reeks valt onder verantwoordelijkheid van het E.M. Meijers Instituut voor Rechtswetenschappelijk onderzoek van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Leiden. Het onderzoek werd verricht in het kader van het facultaire onderzoeksprogramma 'De legitimiteit en effectiviteit van recht en bestuur in een veellagige rechtsorde'.

MI
465

J.E. ESSER

Kritiek bestuursrecht

Kritiek bestuursrecht

Constitutionele cultuur, democratie
en rechtsbescherming in
rechtsvergelijkend perspectief

J.E. ESSER

 Wolters Kluwer

Wolters Kluwer